

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

De ijs, qui ante legitimam aetatem, aut sine litteris dimissorijs vel extra tempora ad ordines promouentur. Cap. XI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

non minus, quam excommunicatio prohibet à perceptione sacramentorum *Coninch. de Sacram. disp. 7. dub. 6. numer. 7. Hurtad. tract. de interdict. diff. 16. nu. 47. Mercer. in 3. p. q. 24. de interdict. dub. 8. & alij apud Dian. par. 5. tr. 10. ref. 71. & communem dicit Bonaccin. de Censur. disp. 5. pu. ult. n. 6.* non tamen posset absolueri ab interdicto locali, seu personali generali, quia dispensatio in tali casu spectat ad forum externum, ut dicit Bonaccin. loco cit:

28 Quæres 4. an sacerdos, qui sine legitima licentia sacras confessiones excipit, incurrat irregularitatem? Resp. negativè, quia irregularitas incurritur à exercente ordinem, quem quis non habet: sed sacerdos in hoc casu non exercet actum ordinis, quem non habet, cum verè sit sacerdos; sed potius dicitur exercere actum iurisdictionis, quam non habet, & ideo non erit irregularis, cum non sit lata in iure irregularitas contra exercentes actum iurisdictionis alienæ, ut post *Henriq. Coninch. & alios d. Bonaccin. de Censur. disp. 7. q. 3. pun. 6. num. 6. Dian. par. 4. tr. 2. ref. 89:* ubi idem dicit, si talis sacerdos ministraverit extremam unctionem. Sed hæc intellige, dummodò talis sacerdos excommunicatus, suspensus, aut interdictus non sit: si enim in tali censura hæc ageret, fieret irregularis, quia talis ministratio est actus deputatus ordini sacro, ut d. *idem Dian. ubi supra ref. 90. & alij communiter.*

S V M M A R I V M.

- 1 Clerici promoti ante legitimam ætatem, vel absque litteris dimissorijs, vel extra tempora sunt ipso iure suspensi ex constitutione Pij II.
 - 2 Quid si ordines minores suscipiant.
 - 3 An qui ante legitimam ætatem, vel sine dimissorijs & c. ordinatur ad Sacerdotium, fiant irregulares consecrando cum Episcopo.
- Et quid si canant Epistolam, vel Evangelium in eadem missa, ibidem.
- 4 An taliter ordinati incurrant irregularitatem, si bona fide in susceptis ordinibus ministraverint.
- Quid si absoluti fuerint à suspensione propter defectum ætatis contracta, & deinde celebraverint non impleta adhuc ætate.
- 5 An eadem irregularitate ligentur, si exercent actus solum in Sacerdotio constitutis convenientes per aliquod Ordinis statutum.
 - 6 An suspensus ab aliquo ordine incurrat irregularitatem, si ad altiorem ordinem ascendat.
 - 7 An suscipiens ordinem ante legitimam ætatem, possit absque dispensatione exercere actum ordinis postquam ad legitimam ætatem peruenerit.
 - 8 An Episcopus possit dispensare cum suo subdito ordinato ante legitimam ætatem, vel absque dimissorijs, vel extra tempora.
 - 9 An Episcopus possit dispensare
- As cir.

10 circa etatem ordinandorum.
Quando presumatur dispensatio
in foro exteriori.

C A P. XI.

De ijs, qui ante legitimam etatem
aut sine litteris dimissorijs,
vel extra tempora ad
ordines promo-
uentur.

1 Clerici siue seculares,
siue regulares promo-
ti ante legitimam etatem,
aut absque litteris dimissorijs, aut
extra tempora a suorum ordinum
exequutione sunt ipso iure suspē-
si, & si ordine illo utantur, fiunt
irregulares, & possunt etiam be-
neficio priuari *ex constit. Pij II.*
incip. Cum ex sacrorum, quam re-
fert Quarant. in ver. ordo Nau. c. 27.
Dian. p. 5. tr. 10. ref. 35. vbi dicunt,
quod tales suspēsi sunt ab ordi-
nibus sic malè susceptis, & in qui-
bus tantum deliquerunt, & con-
sequenter inferiori ordine legiti-
mè suscepto uti possunt, quamuis
nequeant ad superiores ordines
ascendere.

2 Sed hæc conclusio limitatur 1.
quoad suscipientem minores or-
dines ante legitimam etatem, siue
extra tempora, quia prædicta cō-
stitutio Pij II. loquitur tantum de
promotis ad ordines sacros, ut ob-
seruat etiam *Nau. conf. 31. nu. 4. de*
Tempor. ordin. Bellet. Disquis. Cle-
ric. par. 1. tit. de Discipin. cleric. S. 5.

nu. 61. & alij, quicquid dicat Ricc.
in Prax. for. eccles. par. 3. ref. 236. se-
cus si absq; litteris dimissorijs pro-
prij Prælati ad minores ordines
promouetur, in hoc enim casu
ab exequutione ordinū sic suscep-
torum, donec suo Prælato visum
fuerit, ipso iure est suspēsus vi-
gore decreti Concilij Tridentini
sess. 14. de ref. cap. 2.

3 Secundo qui ante legitimam
etatem, aut sine dimissorijs, vel
extra tempora ad Sacerdotium
ordinatur, non fit irregularis con-
celebrando, siue consecrando cū
Episcopo: tum quia hæc videtur
vnica actio ordinationis, quæ du-
rante officio durare censetur, tum
quia ordinatio tunc non est com-
pleta, cum nondum concessa sit
ordinato potestas absoluedi a pec-
catis: tum etiam quia ecclesia re-
putat pro prima missa solummodo
illam, quam quis per se celebrat
ita Quarant. in ver. ordo. vers. am-
pliatio. illa Bellet. d. 9. n. 57 Vulp.
in Prax. iudic. cap. 8. num. 2. Dian.
p. 5. tr. 10. ref. 37. vbi idem dicit de
canente epistolam, aut euangeliū
in eadem Missa. Et hæc quidem
sententia probabilis est, sed con-
traria est probabilior, tam quia
taliter ordinatus simul cum Epi-
scopo verè consecrat eandem ho-
stiam, *ut d. S. Tho. in 3. par. q. 82. ar.*
2. tum quia Episcopus prius ordi-
nat presbyterum, eique caracte-
rem illius ordinis imprimit, quam
consecret, & admittat eum ad cō-
secrandum, *ut obseruat Sorb. in*
ver. ordines sacri vers. sed hic ad-
uertenda est: & ideo cum per re-
ceptionem ordinis sacri ante eta-
tem

tem legitimam, siue extra tempo-
ra, eo ipso suspensus sit per consti-
tutionem Rij. II. videtur etiam ir-
regularitatem incurrere per exer-
citiū illius ordinis; Vnde ita te-
nent Doctores, quos refert, & sequi-
tur Bonac. de Sacram. disp. 8. q. vii.
pun. 5. nu. 13. Barbof. de offic. & pot.
Epi. p. 1. c. 2. al. 16. num. 16.

4 Tertiō qui contra huius consti-
tutionis dispositionem ordine sa-
cro insignitus in eo ministraverit
bona fide, alioquin non facturus,
saltem quoad forum conscientia
irregularis non censetur propter
verbum, *presumpserint*, in dicta
constitutione appositum, quod do-
lum significat *Nau. cap. 27. nu. 155.*
Bellet. loco cit. num. 59. Quarant. in
ver. ordo. vers. quibus sic specialiter,
& alij apud Bonac. loco cit. n. 14.
Vnde cum propter bonam fidem
tunc a suspensione liberatus fue-
rit, non contraheret irregularita-
tem, si deinde sciens se non ha-
bere legitimam etatem, celebra-
verit, quamvis toties, quoties sa-
cra fecerit, mortalem culpam cō-
miserit *Quarant. loco cit. vers. no-
tandum Bonac. ubi supra & alij
apud Barbof. par. 2. all. 16. num. 22.*
Dian. par. 3. tract. 4. res. 182. & 192.
Idem dicendum, si ab hac suspen-
sione propter defectum etatis cō-
tracta absolutus fuit, & postea ce-
lebraret etiam non impleta etate,
tunc enim irregularitatem non
incurrit, quamvis celebrādo mor-
taliter peccauerit, *ut dicunt DD.*
apud Dian. par. 5. tr. 10. res. 34.

Immo *Nau. loco cit. quem sequi-
tur Dian. par. 5. tr. 10. res. 32. & 34.*
illum etiam ab irregularitate ex-

cusat, qui temerariē quidem ordi-
natus est, postea tamen bona fi-
de, & candida simplicitate per
pœnitentiā purgato peccato exer-
cuit ordinem existimans sibi lici-
tum esse: hoc tamen non ita abso-
lutē admittendum est, sed tantum,
quādo taliter ordinatus putabat,
id sibi licuisse ex probabili igno-
rantia facti, secus si crassa facti, aut
iuris ignorantia fuit, vel affectata
*Tolet. in sum. lib. 1. c. 48. vers. quarta
habetur, quem refert & sequitur
Quarant. loco cit. vers. quibus sic spe-
cialiter Barbof. d. par. 2. all. 16. n. 19.*
Quartō neq; fit irregularis pro-
mōtus ad Sacerdotium ante legi-
timam etatem, si exerceat actus
solum in Sacerdotio constitutis
conuenientes, & Sacerdotali or-
dini deputatos, modō non cele-
bret, ita *Bellet. d. 5. num. 58.* &
alij apud Barbof. ubi supra nu. 15.
sed hoc intelligendum est de acti-
bus honoris alicui, ratione Sacer-
dotalis ordinis conuenientibus,
qualis est sessio inter Sacerdotes,
vel electio, tam actiua, quam pas-
siua ad solos Sacerdotes pertinens
iure particulari alicuius ordinis,
seu Religionis, vt in his terminis
consuluit *Nau. cons. 9. de Cler. exco-
mun. ministr.* Quarant. in ver. or-
do, vers. *ampliatio illa.* secus est,
si exerceat alios actus specialiter
deputatos alicui ordini sacro, vt
si faceret officium in choro tam-
quam hebdomadarius, vel canē-
ret solemniter epistolam, aut euā-
gelium, vel sacramentaliter absol-
ueret, & similia: tunc enim irre-
gularitatem incurreret *cap. 1. & c.*
15, cui de sent. excom. in 6. Nau. loco

cit. Bonac. de censur. disp. 7. q. 3. pun. 5. nu. 3. & seq. & alij communiter.

- 6 Quinto nec irregularitatem incurreret suspensus ab aliquo ordine, si ad altiore[m] ordinem ascenderet, dummodò actum illorum ordinum non exerceat *Sayr. de Censur. lib. 4. cap. 16. num. 22. Vulp. in Prax. iudic. for. ecclies. cap. 8. n. 32. quos refert Barbof. loco cit. numero 15. in fin.*
- 7 Septimò si quis inculpabiliter ante legitimam ætatem suscepit ordinem, & iam est in ætate legitima, absque incurfu irregularitatis potest exercere actum sui ordinis: quia summus Pontifex hæc pœnam imposuit, ut temeritatem reprimeret talium delinquentium; si verò suscepit culpabiliter, ut si sciebat vetitum, licet nesciret impositam censuram, indigeret relaxatione, vel absolutione à suspensione, quamvis iam peruenerit ad legitimam ætatem *Nau. cap. 27. num. 135. Folet. lib. 1. cap. 49. nu. 4. Suar. de Censur. disp. 31. sect. 1. n. 25. Auil. par. 3. dub. 7. not. 8. quos refert, & sequitur Dian. par. 5. tr. 10. resol. 34. & ita intelligendi sunt Quar. in ver. ordo vers. colliguntur, & alij apud Barbof. d. par. 2. alleg. 16. numero 10.*
- 8 Quæres, an Episcopus possit dispensare cum suo subdito ordinato ante legitimam ætatem, vel extra tempora, aut sine dimissorijs? Resp. quod si delictum est occultum, poterit dispensare, etiam si inciderit in irregularitatem ob exercitium ordinis sacri, ut ex *Conc. Trid. sess. 24. de ref. cap. 6.* si verò delictum sit publicum, contentio est

inter Doctores: alij enim putant, non posse Episcopum in tali casu dispensare: quia in constitutione Pij II. simpliciter, & absque temporis præfinitione pœna suspensionis infligitur, & idèò perpetuè inflicta censetur, ad *tex. in l. seruus vbi Bartol. & alij de pœn. ex quo fit, ut ad summum Pontificem tantum absolutio spectet, cum inferior non possit supremi Principis factum reuocare iuxta glos. in cap. ex litteris ver. in perpetuum de constit. & in c. cupientes §. ceterum ver. perpetuè de elect. in 6. ita Sylu. in ver. irregularitas num. 12. Sorb. in ver. ordines sacri vers. item notandum, & communem dicit Barbof. de offic. & pot. Episc. par. 2. alleg. 16. numero 25. & alleg. 17. num. 15.*

Alij verò asserunt, posse Episcopum cum suo subdito in tali casu dispensare, quia Pius II in d. constitutione non reseruauit expressè absolutionem suspensionis, & idèò videtur eo ipso Episcopo concessisse facultatem relaxandi iuxta *tex. in cap. nuper. de sent. excom. ita Suar. de censur. disp. 31. sect. 1. n. 32. Hurtad. tract. de suspens. diffi. 12. num. 36. quos refert Dian. b. 5. tr. 10. res. 31. vbi etiam dicit, posse superiorem regularem absoluere, suos subditos sic suspensos Piassec. in Prax. Episc. par. 1. cap. 1. num. 58. & alij apud Bonacin de Censur. in part. disp. 3. q. 1. pun. 1. n. 11. & pun. 3. numer. 6. cui sententiæ videtur fauere Concilium Tridentinum, sess. 14. de ref. cap. 2. & sess. 23. cap. 8. vbi ordinatus sine litteris dimissorijs à susceptorum ordinum executione, quamdiu proprio ordina-*

rio videbitur expedire, suspenditur, ut aduertit etiam *Rico. in Prax. for. eccles. par. 3. ref. 236.* Quare hæc sententia satis probabilis videtur.

9 Obseruat tamen *Quarant. in ver. ordo vers. secundo limita*, quod respectu eius, qui in suspensionem incidit propter ætatis defectum, non potest Episcopus dispensare, nisi impleta ætate: quia secundum receptam sententiam non potest Episcopus etiam ante promotionem dispensare circa ætatem ordinandorum, & ideo cum ipse aliter ordinis puniatur, in sua potestate esset illudere dictæ pœnæ, si dispensare posset: unde neque poterit dispensare, si scienter ordinauit non habentem legitimam ætatem *arg. c. diuensis fallacijs de Clerico. in g. Sylu. in ver. irregularitas nu. 12. & alij apud Quarant. loco cit. præsumitur* autem dispensatio in foro exteriori ex lapsu 20. annorum *Rota. decis. 200. num. 5. par. 2. Recent. quæ refert Barbof. d. par. 2. all. 17. nu. 17.*

S V M M A R I V M.

- 1 Clericus violans interdictum per exercitium ordinis sacri irregularitatem incurrit.
 - 2 Clericus secularis violans cessationem à diuinis nullam incurrit irregularitatem.
- Quid si regularis huiusmodi cessationem à diuinis violauerit, ibidem.*
- 3 An incurrat irregularitatem clericus, qui in loco interdicto confert sacramenta.

4 *Quanam sacramenta tempore interdicti permittantur, & quæ prohibeantur, & nu. 5. 6. 7. 8. 9 & 10.*

11 *An Episcopus celebrans in loco interdicto irregularitatem incurrat.*

12 *Quando interdictus ab ingressu ecclesie incurrat irregularitatem.*

13 *An Episcopus possit absolueret ab interdicto.*

C A P. V L T.

An, & quando possit Clericus in loco interdicto actus ordinis exercere, seu sacramenta conferre.

CLERICVS tam secularis, quam regularis scienter violans interdictum per exercitium alicuius ordinis sacri irregularitatem incurrit, & fit ineligibilis tam actiue, quam passiuè *c. 1. de Postul. Præl. c. 115, quæ d. is verò de sent. excom. in 6. ac suspensus est à beneficio, & officio, & consequenter à iurisdictione cap. vlt. ubi glos. ver. irritas de excess. Præl. Sylu. in Sum. ver. interdictum 6. num. 3. & alij apud Bonac. de Censur. disp. 5. pun. 7. num. 4. scilicet si Clericus secularis violauerit cessationem à diuinis, hoc enim casu nullam irregularitatem incurrit, quamuis grauitèr peccet; quia hæc irregularitas non est in iure expressa. Nau. in Man. c. 27. num. 188. & alij communiter dixi,*

Clericus